

Een Banya tori (Het boekenbal 2025*)

Roline Redmond (PhD).

- ***De Doorsons*** (2021) Op zoek naar een slavenfamilie in het Caribisch gebied. Bekroond met de Brusseprijs 2022.
- ***De Wasvrouw van de Drambrandersgracht*** (2024).

(Ook verkrijgbaar bij Boekhandel Broese Utrecht, Het Nationaal Archief Den Haag en Athenaeum boekhandel Amsterdam ZO, Bijlmer).

Mooie omgeving de Schouwburg aan het Leidseplein in Amsterdam. Goed thema: Je Moerstaal en leuke ontmoetingen met vrolijke mensen als **Janice Deul**, **Ernestine Comvalius** en **Raoul de Jong**.

*) Dit is een Banya tori. Deze korte verhalen, vaak met humor doorspekt, zoals de **Anansi**-tori, werden tijdens het onderdeel genaamd *Du (Doe)*, van het Banya-ritueel uit de slaventijd verteld.

Een programma met diverse streektaalen, ook mijn geliefde Uterege van **Koos Marsman**. Toch had ik graag ook geluisterd naar de uitroep, een bede bijna, van slaven in het lied van **Jeangu Macrooy**: *Birth of New Age*: 'Ik houd mij staande: Yu no man broko mi'. Daar liep de witte festivalman die de afgang op het Eurofestival verklaarde: 'Een activistische tekst.' Hoe treurig dat in het steeds kleuriger wordende medialandschap niemand dit kon of wilde duiden.

Ha, daar zijn **Maurice Swirc** (De Indische Doofpot) en **Jeroen van Bergeijk** (Undercover aan het werk). Vorsers, die elkaar niet meer zullen tegenkomen. Ik vraag aan een cameraman vlakbij of hij de drie bekroonde auteurs van de Brusseprijs wil filmen. De man kijkt mij meewarig aan en schudt zijn hoofd vol ongeloof: We zijn van Boulevard mevrouw. De 'winnaars' kunnen er uiteindelijk hartelijk om lachen want ze weten: los van het netwerken, dit is niet de habitat van zoekers naar waarheid. Hier heerst - en dat mag ook – de schoonheid van koketterie en luchtige camaraderie.

Mijn twee muntjes, na een drankje, overhandig ik later aan Jeroen en zoek de uitgang. Eerder had ik gevraagd: Is er iets van fingerfood? Nee alleen drank. Het daagde mij: Dit is natuurlijk geen Surinaams feest met het gebruikelijke overvloedige eten. Dit is een Bal met **Barbewaking**. Dit laatste is een Nederlands dingetje: de opstopping rondom een bar met relatief zwijgzame types, vooral de mensen dichtbij de toog. Het deed – met de black tie – van de mannen, denken aan een kolonie pinguïns, die zich bij elkaar warmen. Het lijkt erop alsof de bewakers bang zijn dat de bar stilletjes het pand uit zal sluipen. Ze houden het tegen met in de rechterhand een doorzichtig schild van gestold vloeibaar glas met daarin gewoon vloeibaar verzet.

Een zwarte man komt mij bekend voor. Ik zag hem voorbijkomen in een programma. De man grossiert in kinderen en kinderboeken. Hij vertelt mij pas 4000 van zijn zelfgeschreven kinderboeken naar Suriname gebracht te hebben, betaald door een groot galmend bedrijf.

Akwasi Ansah (hier met Imca Marina) vertelt mij desgevraagd dat hij in juni begint met de oproep om de 100.000 leden te werven voor **Omroep Zwart** nog voor december 2025. Ik denk: nakomelingen van slaven zijn ooit eens onvrijwillig lid geweest van een organisatie ('de tot lid gemaakt') die ze vervoerde naar verre gebieden waar zij, zeg maar, een paar honderd jaar lang het gras mochten wieden. Die dingen werken door want Surinamers worden van geen enkele partij of vereniging lid, en zeker niet binnen zes maanden. Het is eigenlijk gemakkelijker om het enige zwarte personage dat door bijna 17 miljoen mensen wordt omarmd eruit te kicken dan honderd duizend zwarte leden erin te trekken. Succés Akwasi!

Niets te eten, dus het wordt iets uit de automaat. In de garderobe haal ik mijn rugzak op: clutch erin, patta's eruit. Er staat zowaar een automaat bij de uitgang, zowaar met de boeken waarvoor ik ook pleitbezorger ben. Titels als Anansi en boeken met normale zwarte kinderen. Geweldig! Toch laat ik deze nouveauté links liggen, sluit deze bijzondere avond af en ga op zoek naar een FEBO (Ferdinand Bol) voor een kaassouffleetje. Echt eenvoudig en lekker Amsterdams.